

Research Paper

The Causal Model of Insecure Attachment Style and Traumatic Experiences Mediated by Mindfulness on the Mentalization

Seyed Sina Safari mousavi ¹, Masoud Sadeghi ^{*2}, Mohhamad Ali Sepahvandi²

1- Ph.D. Students of Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature and Human Sciences, Lorestan University- Khorramabad, Iran.

2- Phd in Psychology, Associated Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Human Sciences, Lorestan University- Khorramabad, Iran.

Received: 2021/05/08

Revised: 2021/09/24

Accepted: 2022/01/25

DOI:

10.30495/jpmm.2022.27975.3395

Keywords:

Social anxiety, traumatic experiences, insecure attachment style, mindfulness, mentalization

Abstract

Introduction: Mentalization, which is defined as the capacity to understand the mental states of oneself and others, can be an important factor in social anxiety disorder. This study aimed to investigate the causal model of insecure attachment style and traumatic experiences mediated by mindfulness on the mentalization of people with social anxiety.

Materials and Method: The present study is quantitative correlation and structural equations. The statistical population of the study included all students of Payame Noor University in Aleshtar in 1399. 232 students who scored above 40 in the Conover Social Anxiety Questionnaire were selected as the sample. Data collection tools included: Connor Social Anxiety Questionnaire, Dimitrievich mentalization, Hazen Attachment Style, Mohammadkhani Traumatic Experiences, and Freiburg Mindfulness. Data were analyzed using structural equations using AMOS software.

Results: The results showed that the hypothetical model of the research has a good fit with the data. Insecure attachment style and traumatic experiences had a significant negative relationship with mentalization. Mindfulness was able to significantly mediate the relationship between insecure attachment and mentalization, but mindfulness did not play a significant mediating role in the relationship between traumatic experiences and mentalization.

Conclusion: The results of this study indicate that insecure attachment style, directly and indirectly, affects mentalization through mindfulness and traumatic experiences can only directly affect mentalization. Paying attention to these variables can be effective in solving mental problems and improving them.

Citation: Safari Mousavi SS, Sadeghi M, Sepahvandi M A. the causal model of insecure attachment style and traumatic experiences mediated by mindfulness on the mentalization. Quarterly Journal of Psychological Methods and Models. 2022; 12 (46): 85-98. DOI: 10.30495/jpmm.2022.27975.3395

*Corresponding author: Masoud Sadeghi

Address: Phd in psychology Associated professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Human Sciences, Lorestan University- Khorramabad, Iran.

Tell: 09128440251

Email: sadeghi.m@lu.ac.ir

Extended bstract

Introduction

Mentalization is a multidimensional structure and is considered as the capacity and ability of human beings to interpret and understand the psychic states (thoughts, feelings, intentions, desires, and goals) of themselves and others and to identify the psychic states, which are the basis of human behavior helps. Since the function of social and interpersonal successful affiliate encoding and argued exact beliefs, intentions, thoughts, desires, and emotions in oneself and others, people with social anxiety disorder due to a deficiency in the mental ability of injuries and interpersonal problems many they experience. Based on this, it seems that defects in mentalization play an important role in conceptualizing, creating, and perpetuating social anxiety disorder. Recent studies have shown an association between attachment style, early traumatic experiences, and mindfulness with mentalization.

Methods

The present study was quantitative correlation and structural equation modeling. The statistical population of the present study included all students of Payame Noor University of Aleshtar city in Lorestan province who were studying in this university in 1399-1400. The sample size according to the proposed views to be 15 people for each measured variable, also Klein (2010) claims that the minimum sample size of 200 people can be defensible since in this study There were 12 variables measured, 180 subjects were acceptable. However, in this study, 232 people were selected as the sample. After completing the Connor Social Anxiety Questionnaire and receiving a score above 40, students were selected as the sample of the study. In the present study, 232 people were considered as a sample. Hazen and Schiver Attachment Style Questionnaire (1985), Traumatic Experiences of Mohammad Khani et al. (2003), Freiburg Mindfulness Questionnaire (2006), Dimitrievich et al.

Mentalization Questionnaire (2017). Criteria for admission to the study Having informed consent to participate in the study was a score above 40 in the Conover Social Anxiety Questionnaire, and exclusion criteria include not having inclusion criteria and incomplete completion of the questionnaire. The structural equation method was used to analyze the data and study the model. In this study, the variables of attachment style and traumatic childhood experiences were studied as exogenous variables, mindfulness variable as mediating variable, and subjectivity variable as an endogenous variable. Data were analyzed using spss-24 and amos-24 software.

Findings

The direct effect coefficient of insecure attachment style on mentalization was -0.286, which was negative and significant at the level of 0.014. In the field of a direct causal relationship, traumatic experiences on mentalization have a direct impact factor of -0.634, which was negative and significant at the level of 0.001. Also, the coefficient of the direct effect of mindfulness on mentalization is equal to 0.211, which is a positive and significant relationship. The bootstrap test has been used to investigate the significant role of mindfulness as a mediating variable between insecure attachment style, traumatic experiences, and mentalization. Based on the bootstrap test, upper and lower limit the indirect causal relationship between insecure attachment style and mentalization with the mediating role of mindfulness was -0.034 and -0.269, respectively, and since the number 0 is between the upper and lower limit It can not be concluded that there is a significant indirect relationship between these two variables with the mediating role of mindfulness. About traumatic experiences with high and low-level mentalization, it is equal to 0.045 and -0.07, respectively, and since the number 0 is between these two values, it can be concluded that mindfulness

is related to the style of traumatic experiences. Generation and mentalization did not play a significant mediating role. According to the model fit indices of chi-square on the degree of freedom 2.13 which is within an acceptable fitting distance, the values of adaptive fit indices GFI, CFI, IF, NFI, and AGFI have been obtained to a very desirable level, which indicates a fit. The data is with the original model, also for the RSMEA index, this value is equal to 0.070, which means the model fits and its final approval. In general, the values obtained in the present study are in the desired range compared to the desired values for these indicators, so it can be concluded that the model has a good fit.

aimed to investigate the causal model of insecure attachment style and traumatic experiences mediated by mindfulness on the mentalization of people with social anxiety.

Discussion and Conclusion

The purpose of this study to investigate the causal model of insecure attachment style and traumatic experiences mediated by mindfulness on the mentalization of people with social anxiety. According to the fitted model, insecure attachment style had a direct and indirect effect on mentalization through mindfulness mediation. On the other hand, the direct and significant effect of traumatic experiences on mentalization was revealed, but mindfulness could not be indirectly effective in the relationship between traumatic experiences and

mentalization. The limitations of this study are that the research method was correlational studies, so it is not possible to deduce a definite causal relationship in this study. On the other hand, the study participants were students, which makes Generalization of the results of the necessary consideration should be considered, since the component of mentalization has been less studied internally, researchers can study and study mentalization on other societies and its relationship with other variables, and Specialists and therapists can use the findings of this study in relation to people with social anxiety.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All subjects answered the questionnaires with complete satisfaction

Funding

No funding.

Authors' contributions

Design and conceptualization: safari mousavi, Sadeghi and sepahvandi

Methodology and data analysis: safari mousavi, Sadeghi and sepahvandi

Supervision and final writing: sadeghi

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

مدل علی سبک دلبستگی نایمن و تجارب آسیب‌زا با میانجیگری ذهن آگاهی بر ذهنی‌سازی

سید سینا صفری موسوی^۱، مسعود صادقی^{۲*}، محمدعلی سپهوندی^۲

۱- دانشجوی دکتری روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.

۲- دکتری روان‌شناسی، استادیار دانشگاه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران.

چکیده

مقدمه: ذهنی‌سازی که به عنوان ظرفیت درک حالات درون روانی خود و دیگران تعریف می‌شود، می‌تواند عامل مهمی در اختلال اضطراب اجتماعی باشد. هدف از پژوهش حاضر بررسی مدل علی سبک دلبستگی نایمن و تجارب آسیب‌زا با میانجیگری ذهن آگاهی بر ذهنی‌سازی افرادی با اضطراب اجتماعی است.

روش: روش پژوهش کمی-همبستگی و از نوع معادلات ساختاری است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور شهر الشتر در سال ۱۳۹۹ بود. ۲۳۲ نفر دانشجویان که در پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور نمره بالای ۴۰ را بدست آورده بودند به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل: پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور، ذهنی‌سازی دیمی‌تریویچ، سبک دلبستگی هازن، تجارب آسیب‌زا محمدخانی و ذهن آگاهی فرایبورگ بود. داده‌ها به روش معادلات ساختاری و با استفاده از نرم افزار AMOS تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که مدل فرضی پژوهش با داده‌ها برازش مطلوبی دارد. سبک دلبستگی نایمن و تجارب آسیب‌زا با ذهنی‌سازی رابطه منفی معناداری داشتند. ذهن آگاهی توانست در ارتباط بین دلبستگی نایمن و ذهنی‌سازی به صورت معناداری میانجی‌گری کند، اما ذهن آگاهی نقش میانجی معناداری در ارتباط بین تجارب آسیب‌زا و ذهنی‌سازی ایفا نکرد.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاکی از آن است که سبک دلبستگی نایمن به طور مستقیم و به واسطه ذهن آگاهی به صورت غیرمستقیم بر ذهنی‌سازی تاثیر دارد و تجارب آسیب‌زا فقط به صورت مستقیم توانسته بر ذهنی‌سازی موثر بوده باشد. توجه به این متغیرها می‌تواند در زمینه رفع مشکلات ذهنی‌سازی و ارتقا آن موثر باشند.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۱۸

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۷/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۰۵

DOI:

10.30495/jpmm.2022.27975.3395

واژه‌های کلیدی:

اضطراب اجتماعی، تجارب آسیب‌زا، دلبستگی نایمن، ذهن آگاهی، ذهنی‌سازی

* نویسنده مسئول: مسعود صادقی

نشانی: دکتری روان‌شناسی، استادیار دانشگاه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۸۴۴۰۲۵۱

پست الکترونیکی: sadeghi.m@lu.ac.ir

مقدمه

اختلال اضطراب اجتماعی به عنوان یکی از شایع‌ترین اختلالات روان‌شناختی در طبقه بندی راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی ویراست ۵، جز اختلالات اضطرابی دسته‌بندی شده است (۱). اختلال اضطراب اجتماعی دربرگیرنده ترس‌های شدید، مشخص و مداوم فرد در موقعیت‌های اجتماعی که فرد باید کاری انجام دهد و ترس شدید آن‌ها از این است که در موقعیت اجتماعی عملی از آن‌ها سر بزند که آن‌ها را شرم‌نده و یا در معرض انتقاد و تحقیر شدن، قرار دهد (۲، ۳). شیوع اختلال اضطراب اجتماعی در بسیاری از کشورها در شیوع طول عمر، دوره ۱۲ ماهه و ۳۰ روزه به ترتیب ۴ درصد، ۲/۴ درصد و ۱/۳ درصد می‌باشد و این میزان در کشورهای توسعه یافته و پردرآمد نسبت به کشورهای کمتر توسعه یافته و کم درآمد بیشتر است (۴). مطالعات پیشین نشان می‌دهد که اختلال اضطراب اجتماعی با آسیب‌های عملکردی در حوزه‌های گوناگون زندگی فردی، اجتماعی و شغلی همراه است و می‌تواند عامل خطری برای سایر مشکلات و اختلالات بالینی از جمله افسردگی، سوءمصرف مواد، سایر اختلالات اضطرابی و خودکشی باشد (۵، ۶، ۷). با توجه به مشکلاتی که به واسطه اختلال اضطراب اجتماعی برای فرد ایجاد می‌شود شناسایی عوامل زیربنایی در اختلال اضطراب اجتماعی به منظور کمک به رفع مشکلات این افراد از اهمیت بسزایی برخوردار است.

یکی از این عوامل که در سال‌های اخیر مورد توجه پژوهشگران و متخصصان قرار گرفته است مفهوم ذهنی‌سازی است (۸). ذهنی‌سازی یک ساختار چندبعدی است و به عنوان ظرفیت و توانایی انسان برای تفسیر و درک حالات درون روانی (افکار، احساسات، قصد و نیت، خواسته‌ها و اهداف) خود و دیگران در نظر گرفته می‌شود و به شناسایی حالات درون روانی که زیربنای رفتار انسان هستند کمک می‌کند (۹، ۱۰). نقص در ذهنی‌سازی باعث سوءتفسیر و برداشت نادرست از حالات ذهنی خود و دیگران می‌شود، مشکلاتی در توانایی حل مسایل اجتماعی ایجاد می‌کند، نواقص و آسیب‌های معنی‌داری در بستر اجتماعی پدید می‌آورد و فرد را نسبت به اختلالات روانی و استرس‌های زندگی آسیب پذیرتر می‌کند (۱۱، ۱۲). از آنجایی که عملکرد اجتماعی و بین فردی موفق وابسته به رمز گردانی و استدلال دقیق باورها، قصدها، افکار، خواسته‌ها و هیجانات خود و دیگران است افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی به واسطه نقص در توانایی ذهنی‌سازی آسیب‌ها و مشکلات بین فردی زیادی را تجربه می‌کنند (۵، ۸). Samson, Lackner, Weiss & Papousek (۱۳) بیان کردند افرادی که در مقیاس اضطراب اجتماعی نمره بالایی کسب کرده‌اند در داستان‌های مصور طنز

نسبت به افراد سالم عملکردی ضعیف‌تر دارند و حالات ذهنی دیگران را به شکل نادرست تشخیص می‌دهند. در اضطراب اجتماعی ترس از ارزیابی منفی و حالات ذهنی که به دیگران نسبت می‌دهند و سوءتفسیر نیت و افکار دیگران به عنوان هسته مرکزی این اختلال در نظر گرفته می‌شود، بر این اساس به نظر می‌رسد نقص در ذهنی‌سازی نقش مهمی در مفهوم سازی، ایجاد و تداوم اختلال اضطراب اجتماعی دارد (۸). مطالعات چند سال اخیر بیانگر ارتباط بین سبک دلبستگی (۱۴)، تجارب آسیب‌زای اولیه (۱۵) و ذهن‌آگاهی (۱۶) با ذهنی‌سازی می‌باشد.

در سال‌های اخیر تعداد زیادی از پژوهشگران به مطالعه ارتباط بین ذهنی‌سازی و دلبستگی پرداخته‌اند و معتقدند، ظرفیت افراد برای ذهنی‌سازی به کیفیت روابط دلبستگی به ویژه دلبستگی اولیه ارتباط دارد (۱۷، ۱۸) دلبستگی به عنوان ارتباط و پیوند بین والد و مراقب توصیف می‌شود، به این ترتیب زمانی که والد پیش‌بینی‌پذیر، مراقب و پاسخگو به نیازهای کودک باشد دلبستگی ایمن و سالمی در فرد شکل می‌گیرد و زمان که مراقب غیر قابل پیش‌بینی و پاسخگو نباشد دلبستگی ناسالم و ناایمنی در فرد ایجاد می‌شود (۱۹). مطالعات گذشته بیانگر آن است که بین ذهنی‌سازی و دلبستگی اضطرابی و اجتنابی ارتباط منفی و با سبک دلبستگی ایمن ارتباط مثبت معناداری وجود دارد (۲۰). کودک روابط اولیه خود با افراد مهم زندگی مانند والدین و مراقبین اولیه را درونی‌سازی می‌کند و این رابطه درونی شده باعث می‌شود فرد روابط پیچیده‌تر و با ثبات‌تری با خود و افراد حاضر در محیط برقرار کند و می‌تواند به استدلال و تفکر درباره خوسته‌ها و احساسات خود و دیگران بپردازد (۲۱) سبک دلبستگی ایمن باعث می‌شود فرد نسبت به فرایندهای درون روانی خود آگاهی پیدا کند و بتواند افکار، احساسات و نیاتی که در ذهن مراقبین و دیگران است را درک کند، بر این اساس می‌تواند به رشد ذهنی‌سازی کمک کند از سویی دیگر وجود دلبستگی ناایمن منجر به سوءبرداشت خود از دیگران به عنوان افرادی غیر قابل اعتماد می‌گردد که باعث می‌شود اطمینان خود را در ارزیابی افکار و احساسات دیگران از دست می‌دهد و رشد ذهنی‌سازی را با وقفه رو به رو کند (۱۴، ۱۸).

پژوهشگران نشان دادند که تجارب آسیب‌زای اولیه موجب افزایش احتمال شکست در شکل‌گیری مناسب ذهنی‌سازی می‌شود (۱۵، ۲۲) تجارب آسیب‌زا عبارت است از رویدادها و تجارب شخصی و اجتماعی آسیب‌زایی که یکپارچگی روان‌شناختی فرد را تهدید می‌کند و می‌تواند صدمات جسمی، هیجانی و روان‌شناختی شدیدی در فرد ایجاد کند (۲۳). Fowler (۲۴) بیان کرد، وجود سابقه رویدادهای آسیب‌زا در زندگی افراد توانایی آن‌ها در ذهنی‌سازی را تضعیف می‌کند. کودکانی که

اندکی در زمینه ذهنی‌سازی در اختلال اضطراب اجتماعی انجام شده است و در داخل کشور نیز پژوهشی در این زمینه یافت نشد، بر این اساس، در حوزه شاهد خلا پژوهشی هستیم بنابراین، این پژوهش می‌تواند باعث افزایش دانش نظری در زمینه ذهنی‌سازی در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی شود. بر این اساس هدف از پژوهش تدوین مدل علی سبک دلبستگی ناایمن و تجارب آسیب‌زا با میانجیگری ذهن آگاهی بر ذهنی‌سازی در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی است.

روش

این پژوهش کمی-همبستگی و از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور شهرستان الشتر در استان لرستان بودند که در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در این دانشگاه مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه با توجه به دیدگاه‌های مطرح شده که به ازای هر متغیر اندازه‌گیری شده تعداد ۱۵ نفر در نظر گرفته شود، هم‌چنین، کلاین (۲۰۱۰) مدعی است که حداقل حجم نمونه ۲۰۰ نفر می‌تواند قابل دفاع باشد، از آنجایی که در این پژوهش ۱۲ متغیر اندازه‌گیری شده وجود داشت ۱۸۰ نفر آزمودنی قابل قبول است، ولی با این وجود در این پژوهش ۲۳۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند دانشجویان پس از تکمیل پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور و دریافت نمره بالای ۴۰ به صورت نمونه‌گیری ملاک محور به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. در این پژوهش ۲۳۲ نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شد. ملاک‌های ورود به پژوهش داشتن رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، کسب نمره بالای ۴۰ در پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی کانور بود و ملاک‌های خروج شامل عدم دارا بودن ملاک‌های ورود و ناقص پر کردن پرسش‌نامه است.

پرسش‌نامه ذهنی‌سازی

پرسش‌نامه ذهنی‌سازی دیمی‌تریویچ و همکاران در سال ۲۰۱۷ طراحی شد و شامل ۲۸ سوال است. پرسش‌نامه ذهنی‌سازی در یک طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای از کاملاً غلط (نمره یک) تا کاملاً درست (نمره پنج) تشکیل شده است. پرسش‌نامه ذهنی‌سازی دیمی‌تریویچ دارای سه زیر مقیاس ذهنی‌سازی مرتبط با خود، ذهنی‌سازی مرتبط با دیگران و انگیزه برای ذهنی‌سازی و یک مقیاس کلی است. آلفای کرونباخ برای هر سه زیر مقیاس و نمره کل بین ۰/۷۴ تا ۰/۷۹ گزارش شده است. Dimitrijevi, et al (۳۱) به منظور بررسی روایی این پرسش‌نامه ضریب همبستگی ذهنی‌سازی را با متغیرهای هوش هیجانی، همدلی، پرسش‌نامه پنج‌عاملی نئو استفاده شد و نشان دادند که

تجارب آسیب‌زایی را تجربه کرده‌اند و مورد سوءاستفاده و غفلت قرار گرفته‌اند، تاخیرات رشدی در فرایندهای شناختی، رفتاری، هیجانی و توانایی تنظیم کردن در آن مشاهده شده است (۲۵). مراقبان طردکننده، آسیب‌زا و سوء استفاده‌گر با حالات درونی روانی آشفته خودشان با کودکان ارتباط برقرار می‌کنند، وجود دنیای درون روانی مضر و خطرناک باعث می‌شود که کودکان احساس سردرگمی و بی‌نظمی بکنند در چنین شرایطی کودکان ممکن است یک خود بیگانه را درونی‌سازی نمایند که مبتنی بر سوء تفسیرهای مراقبین آن‌هاست و این عمل باعث می‌شود که این افراد نه تنها در درک دنیای درون روانی دیگران مشکل داشته باشند بلکه با دنیای درون روانی خود نیز بیگانه باشند و بدین ترتیب توانایی ذهنی‌سازی در این افراد با نواقصی همراه است (۲۶).

امروزه روان‌شناسی در جهان تحت تاثیر مفهوم ذهن آگاهی پژوهش‌های زیادی را برانگیخته است، تعدادی از پژوهش‌گران به مطالعه ارتباط بین ذهنی‌سازی و ذهن آگاهی علاقه‌مند شده‌اند و چندین پژوهش در این زمینه صورت گرفته است که وجود ارتباط بین ذهن آگاهی و ذهنی‌سازی مورد تایید قرار گرفته است (۲۷). ذهن آگاهی عبارت است از آگاه بودن از افکار، احساسات، رفتارها، هیجانات و خاطراتی که در زمان حال اتفاق می‌افتد و دو مولفه توجه متمرکز بر تجارب زمان حال همراه با گوشه‌دگی، کنجکاوی و پذیرش نسبت به تجارب در ذهن آگاهی اهمیت زیادی دارد (۲۸). پژوهش Johansen, Karterud, Normann-Eide (۲۹) حاکی از آن است که بین ذهنی‌سازی و آگاهی از عواطف و ذهن آگاهی ارتباط مثبت معنی داری وجود دارد. ذهن آگاهی و ذهنی‌سازی شباهت‌هایی با یکدیگر دارند و هر دو شامل آگاهی و تجربه فرایندهای درون روانی است اما ذهن آگاهی صرفاً با فرایندهای درون روانی خود فرد ارتباط دارد، اما ذهنی‌سازی در برگیرنده توانایی بازنمایی، معنادگی و استدلال درباره فرایندهای درون روانی خود و دیگران است (۲۷، ۳۰).

افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی با مشکلات زیادی در حوزه‌های گوناگون زندگی مواجهه هستند. بر این اساس شناسایی عوامل موثر در ایجاد و تدوام اضطراب اجتماعی اهمیتی بسزا دارد. ذهنی‌سازی به عنوان یک عامل موثر در چند سال اخیر پژوهش‌های زیادی را در خارج از کشور برانگیخته است اما در داخل کشور پژوهش‌های اندکی صورت گرفته است. در داخل کشور مطالعات در زمینه ذهنی‌سازی بر اثربخشی درمان ذهنی‌سازی بر روی بیماران مبتلا به اختلال شخصیت مرزی انجام شده است و اگر مطالعه غیر آزمایشی صورت گرفته باشد از ابزارهای به غیر پرسش‌نامه ذهنی‌سازی مورد استفاده قرار گرفته بود، با بررسی‌های صورت گرفته در خارج از کشور مطالعات

به فاصله چهار هفته ۰/۸۳ گزارش شده است (۳۳). ضریب آلفای این مقیاس در این پژوهش برابر با ۰/۸۵ بود.

پرسش‌نامه تجارب آسیب‌زا

این پرسش‌نامه توسط محمد خانی و همکاران تدوین و طراحی شد. این پرسش‌نامه از ۳۸ گویه تشکیل شده است که به صورت طیف لیکرت ۴ درجه ای از هرگز (نمره صفر) تا همی‌شه (نمره ۲) نمره گذاری می‌شود. در این پژوهش از زیر مقیاس‌های آزار جسمی، آزار عاطفی و غفلت استفاده شده است. در مطالعه آن‌ها ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه ۰/۹۲ بدست آمده است که نشان می‌دهد این مقیاس از ضریب همسانی بالایی برخوردار است و برای زیر مقیاس‌های آن این میزان بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ بدست آمده است، هم‌چنین، در پژوهش ذکر شده بیان شد که این پرسش‌نامه از روایی سازی و محتوایی بالایی برخوردار می‌باشد (۳۴). ضریب آلفای کرونباخ تجارب آزار عاطفی، جسمی و غفلت به ترتیب برابر با ۰/۷۷، ۰/۸۰ و ۰/۸۷ محاسبه شد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی مدل از روش معادلات ساختاری استفاده شد. در این پژوهش متغیر سبک دلبستگی و تجارب آسیب‌زای دوران کودکی به عنوان متغیر برونزا، متغیر ذهن آگاهی به عنوان متغیر میانجی و متغیر ذهنی‌سازی به عنوان متغیر درون‌زا مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از نرم افزار spss-24 و amos-24 تحلیل شدند.

یافته‌های پژوهش

در این مطالعه ۲۳۲ نفر حضور داشتند. میانگین سن این افراد ۲۱/۷۵ سال و انحراف استاندارد آن ۴/۰۹ می‌باشد، از این تعداد ۱۲۹ نفر زن و ۱۰۳ مرد بودند که ۵۹ نفر از این افراد در رشته‌های علوم پایه، ۵۱ نفر در رشته‌های فنی، ۶۸ نفر در رشته‌های انسانی، ۵۴ نفر در رشته‌های کشاورزی مشغول به تحصیل هستند. در ادامه میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش

کشیدگی	کجی	انحراف استاندارد	میانگین	
۰/۹۹۷	-۰/۰۵۴	۴/۳۲	۱۲/۴۹	سبک دلبستگی اجتنابی
-۱/۱۹۱	۰/۱۸۷	۵/۱۲	۱۱/۳۴	سبک دلبستگی اضطرابی
-۱/۳۳۳	۰/۲۱۷	۹/۴۲	۲۱/۷۷	تجارب آزار عاطفی
۰/۰۲۳	-۰/۵۹۰	۴/۷۵	۱۰/۳۳	تجارب آزار جسمی
-۱/۱۳۸	۰/۰۱۵	۷/۲۹	۱۹/۶۱	غفلت
۰/۴۶۷	-۰/۰۶۸	۷/۶۱	۳۰/۴۳	ذهن آگاهی
-۰/۷۷۰	۰/۳۲۵	۵/۴۵	۱۷/۹۷	ذهنی‌سازی خود
۱/۱۲۵	-۰/۰۸۷	۸/۹۴	۲۸/۸۵	ذهنی‌سازی دیگران
-۰/۱۲۱	-۰/۳۰۹	۷/۶۴	۲۶/۰۸	انگیزه برای ذهنی‌سازی

ذهنی‌سازی با ساختاری‌های شناختی و پرسش‌نامه ۵ عاملی نتو ارتباط دارند. این مقیاس ارتباط مثبت و معنی‌داری با همدلی، هوش هیجانی داشت. هم‌چنین، این مقیاس همبستگی منفی با دلبستگی اجتنابی و اضطرابی و روان‌رنجوری داشت (۳۱). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل و زیر مقیاس‌های آن بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۶ بوده است.

پرسش‌نامه سبک دلبستگی

این مقیاس توسط هازن و شیور ۱۹۸۷ تهیه شده است و در ایران توسط رحیمیان و همکاران (۳۲) در مورد پرستاران بیمارستان‌های دولتی شهر اصفهان هنجاریابی شده است این پرسش‌نامه دارای ۱۵ سوال است که به هر یک از سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی تعلق می‌گیرد و نمره گذاری در مقیاس لیکرت از هرگز (نمره صفر) تا تقریباً همی‌شه (نمره ۴) صورت می‌گیرد. هزن و شیور پایایی باز آزمایشی کل این پرسش‌نامه ۰/۸۱ و پایایی با آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آوردند. پایایی آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه برای کل آزمون سبک دوسوگرا، اجتنابی و ایمن به ترتیب ۰/۷۵ و ۰/۸۳ و ۰/۸۱ و ۰/۷۷ به دست آمد که پایایی مطلوب را نشان می‌دهد (۳۲). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای دلبستگی اضطراب و اجتنابی به ترتیب ۰/۷۳ و ۰/۷۵ بدست آمد.

پرسش‌نامه ذهن آگاهی

فرم کوتاه پرسش‌نامه فرایبورگ شامل ۱۴ گویه بود توسط والاچ و همکاران (۲۰۰۶) طراحی شد. این پرسش‌نامه بر اساس یک مقیاس لیکرت ۴ درجه ای (به ندرت=۱ تا تقریباً همی‌شه=۴) طراحی شده است. حداقل نمره در این پرسش‌نامه ۱۴ و حداکثر ۵۶ است. نمره بیش‌تر نشان دهنده ذهن آگاهی بالاتر است. این پرسش‌نامه از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است. و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲، تنای ترتیبی ۰/۹۳ و ضریب پایایی بازآزمایی

استفاده شد که در این پژوهش عدم وجود داده‌های پرت در این مطالعه است تایید شد. بنابراین شرایط لازم برای انجام مدلسازی معادلات ساختاری وجود دارد. اثر مستقیم، غیر مستقیم، کل، مقادیر بحرانی و سطح معنی داری در جدول ۲ آمده است.

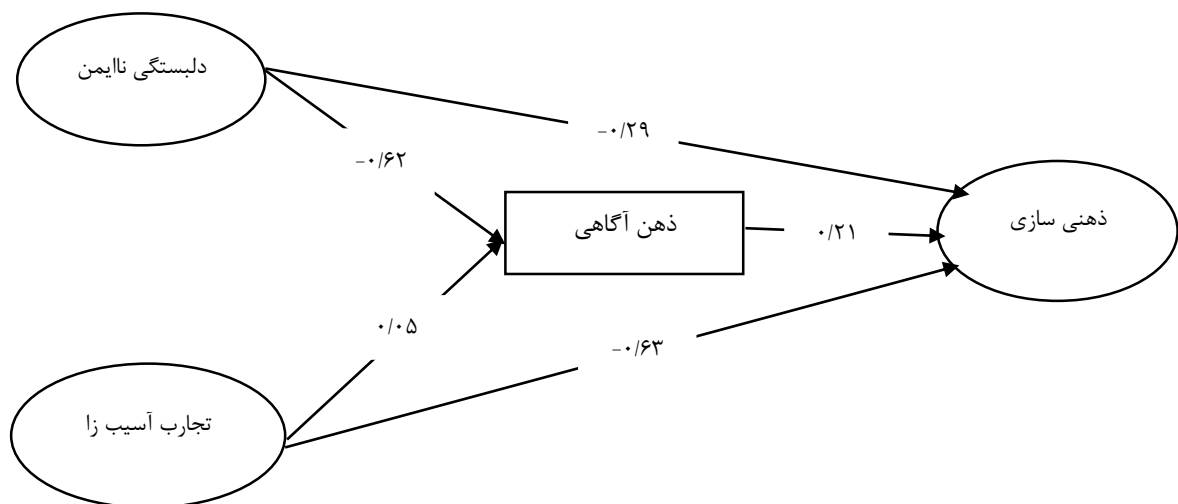
مدلسازی معادلات ساختاری برای اجرا نیازمند رعایت شدن برخی از مفروضه‌ها است. در این پژوهش با توجه به جدول ۱ نرمال بودن تک متغیری تایید شده است. همچنین، نرمال بودن چندمتغیری در این مطالعه نیز رعایت شده است، در ادامه برای تعیین وجود داده‌های پرت از آماره فاصله ماهالانوبیس

جدول ۲- اثر مستقیم، غیر مستقیم و کل متغیرهای پژوهش

اثر کل	اثر غیرمستقیم	سطح معنی داری	مقدار بحرانی	اثر مستقیم	
-۰/۶۲۴	.	۰/۰۰۱	-۵/۴۴	-۰/۶۲۴	دلبستگی نایمن ← ذهن آگاهی
۰/۰۴۸	.	۰/۴۷۶	۰/۷۱۳	۰/۰۴۸	تجارب آسیب زل ← ذهن آگاهی
-۰/۲۱۱	.	۰/۰۱۹	۲/۳۳	۰/۲۱۱	ذهن آگاهی ← ذهنی سازی
-۰/۴۱۸	-۰/۱۳۲	۰/۰۱۴	-۲/۴۶	-۰/۲۸۶	دلبستگی نایمن ← ذهنی سازی
-۰/۶۲۳	۰/۰۱۰	۰/۰۰۱	-۷/۹۸	-۰/۶۳۴	تجارب آسیب زا ← ذهنی سازی

ذهنی سازی برابر با ۰/۲۱۱ بدست آمده است که این رابطه مثبت و معنی دار است. برای بررسی نقش معنادار ذهن آگاهی به عنوان متغیر میانجی بین سبک دلبستگی نایمن، تجارب آسیب‌زا با ذهنی سازی از آزمون بوت استراپ استفاده شده است و نتایج آن در جدول ۳ گزارش شده است.

بر اساس نتایج جدول شماره ۲ ضریب تاثیر مستقیم سبک دلبستگی نایمن بر ذهنی سازی برابر با ۰/۲۸۶- بوده است که به صورت منفی و در سطح ۰/۰۱۴ معنادار بوده است. در زمینه رابطه علی مستقیم تجارب آسیب‌زا بر ذهنی سازی ضریب تاثیر مستقیم برابر با ۰/۶۳۴- بوده است که به صورت منفی و در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بوده است. همچنین، ضریب تاثیر مستقیم ذهن آگاهی بر

شکل ۱- مدل ساختاری پژوهش

جدول ۳- آزمون بوت استراپ جهت بررسی اثر غیرمستقیم با میانجی‌گری ذهن آگاهی

حد پایین	حد بالا	میانجی‌گری ذهن آگاهی در ارتباط بین
-۰/۲۶۹	-۰/۰۳۴	سبک دلبستگی ناایمن ← ذهنی‌سازی
-۰/۰۷	۰/۰۴۵	تجارب آسیب‌زا ← ذهنی‌سازی

بالا و پایین به ترتیب برابر با ۰/۰۴۵ و -۰/۰۷ است و از آنجایی که عدد صفر بین این دو مقدار است بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که ذهن آگاهی در ارتباط بین سبک تجارب آسیب‌زا و ذهنی‌سازی نقش میانجی معناداری نداشته است. در ادامه برای بررسی برازش مدل ساختاری انجام شده، چندین شاخص برازش مدل در جدول شماره ۴ آمده است.

بر اساس نتایج جدول ۳ حد بالا و پایین رابطه علی غیر مستقیم سبک دلبستگی ناایمن بر ذهنی‌سازی با نقش میانجی ذهن آگاهی به ترتیب برابر با -۰/۰۳۴ و -۰/۲۶۹ بود و از آنجایی که عدد صفر بین حد بالا و پایین قرار ندارد می‌توان نتیجه گرفت بین این دو متغیر با نقش میانجی ذهن آگاهی رابطه غیر مستقیم معناداری وجود دارد. در ارتباط تجارب آسیب‌زا با ذهنی‌سازی حد

جدول ۴- شاخص‌های برازش مدل

مقدار محاسبه شده در مدل پژوهش	مقادیر مطلوب	
۲/۱۳	< ۳	CIMN/DF
۰/۹۷۰	≥ ۰/۹۰	GFI
۰/۹۷۹	≥ ۰/۹۰	CFI
۰/۹۸۰	≥ ۰/۹۰	IFI
۰/۹۶۳	≥ ۰/۹۰	NFI
۰/۹۱۵	≥ ۰/۹۰	AGFI
۰/۰۷۰	< ۰/۰۸	RSMEA

ارتباط مثبت معنی‌داری وجود دارد. ذهنی‌سازی و ذهن آگاهی دو مولفه شبیه به هم هستند و با یکدیگر همپوشانی دارند، ذهن آگاهی و ذهنی‌سازی هر دو شامل تجربه کردن، آگاهی و تامل درباره فرایندهای درون روانی می‌شود، اگر چه ذهنی‌سازی نسبت به ذهن آگاهی دربرگیرنده توانایی استدلال درباره فرایندهای درون روانی خود و دیگران است، اما برای دستیابی به ظرفیت مناسب ذهنی‌سازی، ذهن آگاه بودن و توجه به فرایندهای درون روانی بسیار ضروری است (۳۰) از سویی دیگر در زمینه ارتباط و تاثیر ذهن آگاهی بر ذهنی‌سازی می‌توان به مطالعه (۳۵) اشاره کرد، آن‌ها بیان کردند که مهارت‌های ذهن آگاهی باعث افزایش تراکم بخش خاکستری هیپوکامپ، بخش گیجگاهی آهیانه چپ، سینگلویت خلفی می‌شود که این ساختارهای در ارتقا ظرفیت ذهنی‌سازی نقش دارند، به گونه‌ای که کارکرد بخش گیجگاهی آهیانه چپ در تمایز بین خود و دیگران، سینگلویت خلفی در پردازش حالات روانی خود و ارزیابی برتری و ارتباط محرک‌ها با یکدیگر و بخش خاکستری هیپوکامپ در رشد کارکرد اجرایی و تنظیم هیجان می‌تواند زمینه ساز بهبود توانایی ذهنی‌سازی شود. ذهن آگاهی با آگاهی و درک فرایندهای درون روانی خود و دیگران می‌تواند به عنوان یک عامل مهم در هسته

با توجه به شاخص‌های برازش مدل در جدول ۴ مقدار مجذور کای بر درجه آزادی ۲/۱۳ که در فاصله قابل قبول برازش قرار دارد، مقدار شاخص‌های برازش تطبیقی GFI، CFI، IFI، NFI و AGFI در حد بسیار مطلوبی بدست آمده اند که حاکی از برازش داده‌ها با مدل اصلی است، همچنین، برای شاخص RSMEA این مقدار برابر با ۰/۰۷۰ است که به معنای برازش مدل و تایید نهایی آن است. به طور کلی مقادیر بدست آمده در این پژوهش در مقایسه با مقادیر مطلوبی که برای این شاخص‌ها در نظر گرفته شده است در محدوده مطلوبی قرار دارند، بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که مدل از برازش مطلوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف تدوین مدل ساختاری ذهنی‌سازی در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی با نقش واسطه‌ای ذهن آگاهی بر اساس سبک دلبستگی و تجارب آسیب‌زا انجام شد. نتایج پژوهش حاکی از وجود ارتباط مثبت و معنادار بین ذهن آگاهی و ذهنی‌سازی است. نتایج مطالعات توسط نتایج پژوهش (۲۹)، (۳۱) مورد حمایت قرار گرفتند و همسو بودند. Johansen,etal (۲۹) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که بین ذهنی‌سازی و آگاهی از عواطف و ذهن آگاهی

مرکزی مهارت ذهنی‌سازی در نظر گرفته شود، بنابراین ذهن آگاهی از اهمیت بسزایی در ارتقای توانایی ذهنی‌سازی دارد.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که سبک دلبستگی رابطه منفی مستقیم و معناداری با ذهنی‌سازی دارد. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهش‌های (۱۴)، (۲۰) بود. در تبیین این نتایج می‌توان به مطالعه Brune, et al (۳۶) متمرکز شد که در آن وجود ارتباط منفی بین طردوالدینی و فقدان گرمی هیجانی کودک-مراقب با ذهنی‌سازی تأیید گردیده است. کودکانی که مراقبین به اندازه مطلوب پاسخگویی دارند بیشتر احتمال دارد که خود را دوست داشته‌اند، قابل شناخت و تحمل‌پذیری در نظر گیرند، این کودکان دیگران را نیز قابل درک و ایمن می‌پندارند و احساسات خود و دیگران را مهم تلقی می‌کنند (۳۷). سبک دلبستگی نایمن باعث سوءبرداشت از دیگران به عنوان افرادی غیر قابل اعتماد می‌گردد و منجر به کاهش اطمینان فرد در ارزیابی افکار و احساسات دیگران و خود می‌شود و به علت عدم وجود پایگاه امن، تمایل فرد برای کشف دنیای درونی و بیرون کاهش پیدا می‌کند، بر این اساس دلبستگی نایمن باعث وقفه در رشد ذهنی‌سازی فرد خواهد شد (۱۴، ۱۸). همچنین، در این پژوهش آشکار شد که ذهن آگاهی بین سبک دلبستگی نایمن و ذهنی‌سازی نقش میانجی معناداری دارد. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته تاکنون نقش میانجی ذهن آگاهی در ارتباط بین سبک دلبستگی نایمن و ذهنی‌سازی مطالعه نشده است. بنابراین برای ایفای نقش میانجی ذهن آگاهی در ابتدا وجود ارتباط معنادار بین ذهن آگاهی با دلبستگی نایمن و ذهنی‌سازی اساسی است که در پژوهش حاضر این ارتباط بدست آمده است. در مطالعه Leigh & Anderson (۳۸) بین سبک دلبستگی نایمن و ذهن آگاهی ارتباط منفی معناداری مشاهده شد. همچنین، مطالعات عصب‌شناسی حاکی از آن است که سبک دلبستگی ایمن و ذهن آگاهی مسیرهای عصبی مشابه‌ای دارند (۳۹). از سویی دیگر، وجود ارتباط معنادار بین ذهنی‌سازی و ذهن آگاهی در مطالعه (۲۹) تأیید شده است، بنابراین می‌توان نقشی میانجی برای ذهن آگاهی متصور شد. با توجه به مطالعات و نظریات پیشین به نظر می‌رسد ذهن آگاهی می‌تواند نقشی میانجی در این میان داشته باشد. افرادی با سبک دلبستگی نایمن احساس عدم شایستگی می‌کنند، هشیاری و حساسیت بیش از حد نسبت به طرد شدن دارند، سطح نشخوار فکری آن‌ها افزایش می‌یابد و از تجارب هیجانی منفی اجتناب می‌کنند که این امر می‌تواند استفاده فرد از توانایی و مراقبه ذهن آگاهی را کاهش دهد (۴۰، ۴۱). از آنجایی که ذهن آگاهی به عنوان آگاهی از افکار، احساسات و خاطرات همراه با پذیرش و گشودگی، بدون قضاوت و اجتناب از آن‌ها تعریف می‌شود افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی که سبک

دلبستگی نایمنی دارند به جای آگاهی و مواجهه‌شدن با فرایندهای درون روانی از آن‌ها اجتناب می‌کنند، و نگرشی قضاوت‌گونه و بدون پذیرش نسبت به دنیای درون روانی خود و دیگران دارند به نحوی که باعث کاهش ظرفیت ذهن آگاهی این افراد می‌گردد که این عامل به نوبه خود می‌تواند توانایی این افراد را برای آگاهی از فرایندهای درون روانی خود و دیگران کاهش دهد، و به سبب آنکه مفهوم ذهن آگاهی و ذهنی‌سازی همپوشانی زیادی با یکدیگر دارند، نقص در ذهن آگاهی می‌تواند موجب نقص در ظرفیت ذهنی‌سازی می‌شود و دنبال آن فرد در تمایز بین فرایندهای درون روانی خود و دیگران مشکل دارند، که این عوامل در کنار هم می‌تواند موجب کاهش ظرفیت ذهنی‌سازی شود.

نتایج این پژوهش آشکار ساخت که بین تجارب آسیب‌زا و ذهنی‌سازی ارتباط منفی معناداری وجود دارد. این نتایج با پژوهش‌های (۱۱)، (۱۵)، (۲۲) هم‌راستا است. Sklyarov (۱۱) در پژوهش خود اظهار کرد که سابقه رویدادهای آسیب‌زا در زندگی افراد توانایی آن‌ها را برای شکل‌گیری مناسب ذهنی‌سازی تضعیف می‌کند. کودکانی که مورد سوءاستفاده قرار گرفته‌اند نسبت به حالات ذهنی خصمانه و بدخواهانه سوءاستفاده‌گران وحشت‌زده هستند که منجر به شکل‌گیری ترس و ناامیدی در آن‌ها می‌شود، در نتیجه باعث می‌شود که این افراد در درک دیدگاه دیگران احساس امنیت نکنند، این کودکان دیگر تمایلی برای کشف و درک حالات درون روانی دیگران ندارند و از فکر کردن درباره حالات درون روانی خود دست می‌کشند که این امر می‌تواند توانایی ذهنی‌سازی آن‌ها را کاهش دهد (۱۸، ۳۶). از آنجایی که تغییر در ظرفیت ذهنی‌سازی مبتنی بر سطوح تحریک و پریشانی رخ می‌دهد، کودکانی که در معرض تجارب آسیب‌زا قرار می‌گیرند، به میزان زیادی تحریک و پریشانی را تجربه می‌کنند که تحریک و پریشانی آستانه و ظرفیت ذهنی‌سازی این افراد را کاهش دهد (۲۴). تجارب آسیب‌زا به صورت مستقیم و منفی با ذهنی‌سازی ارتباط دارند، در این میان تجارب آسیب‌زا با ذهن آگاهی ارتباط مثبتی داشت اما معنادار نبود. این یافته با پژوهش‌های (۴۲)، (۴۳) ناهمسو بود اما با نتایج پژوهش (۴۴) هم‌جهت بود. در پژوهش Elices, et al (۴۴) بین سواستفاده فیزیکی، هیجانی، غفلت فیزیکی و غفلت هیجانی با مولفه‌های مشاهده و توصیف ذهن آگاهی ارتباط مثبتی وجود داشت اما این ارتباط معنادار نبود. در پژوهش فوق مولفه تجاوز جنسی با زیر مقیاس‌های ذهن آگاهی ارتباط منفی معناداری داشت. از آنجایی که در پژوهش حاضر سواستفاده جنسی مورد سنجش قرار نگرفته بود می‌تواند دلیلی برای تناقض نتایج پژوهش حاضر با تعدادی از مطالعات پیشین باشد، دلایل دیگر برای این تناقض می‌تواند

که باعث می‌شود در تعمیم نتایج احتیاط لازم مورد توجه قرار گیرد.

پیشنهاد‌های کاربردی

از آنجایی که مولفه ذهنی‌سازی تاکنون پژوهش‌های اندکی را در داخل کشور برانگیخته است پژوهش‌گران می‌توانند به بررسی و مطالعه ذهنی‌سازی بر روی جوامع دیگر و ارتباط آن با سایر متغیرها بپردازند و متخصصان و درمانگران می‌توانند از یافته‌های این پژوهش در ارتباط با افرادی که دارای اضطراب اجتماعی هستند، استفاده کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مطالعه همه آزمودنی‌ها با رضایت کامل پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه به وسیله نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: سید سینا صفری موسوی، مسعود صادقی، محمدعلی سپهوندی
روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: سید سینا صفری موسوی، مسعود صادقی، محمدعلی سپهوندی
نظارت و نگارش نهایی: مسعود صادقی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، مقاله فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

وجود شرکت کنندگان تحصیل کرده و استفاده از پرسش‌نامه ذهن آگاهی فرایبورگ در پژوهش حاضر باشد که عمدتاً بر مشاهده و توصیف فرایندهای روانی تمرکز داشته است. با این حال ذهن آگاهی نتوانست نقش میانجی معناداری در ارتباط بین تجارب آسیب‌زا و ذهنی‌سازی داشته باشد. در تبیین این نتایج می‌توان عنوان کرد که وجود تجارب آسیب‌زا اولیه مانند غفلت، آزار جسمی و آزار عاطفی مراقبین باعث شده که این افراد به علت ترس، ناامیدی و درماندگی و اجتناب از مراقبین در شناسایی حالات ذهنی مراقبین با مشکلاتی مواجهه شوند و از آنجایی که قصد و نیت دیگران را سوءتفسیر می‌کنند قادر به درک مطلوب حالات درون روانی مراقبین خود و دیگران نیستند، هم‌چنین، این افراد با درونی‌سازی حالات درون روانی خصمانه و خطرناک مراقبان در درک حالات ذهنی خود نیز نواقصی دارند، در این زمینه صرفاً مشاهده و آگاهی از تجارب آسیب‌زا به این افراد نتوانسته است در درک خود و دیگران کمک چندانی بکند بر این اساس تجارب آسیب‌زا اولیه منجر به شکل‌گیری نامناسب ظرفیت ذهنی‌سازی در این افراد می‌شود، ظرفیت ذهنی‌سازی آسیب‌دیده باعث می‌شود این افراد مشکلات معناداری در بستر اجتماعی داشته باشند و در حل مسایل اجتماعی و تعاملات بین فردی نیز دشواری‌های فراوانی را تجربه کنند.

براساس مدل برازش یافته سبک دلبستگی ناایمن به صورت مستقیم و غیر مستقیم با میانجی‌گری ذهن آگاهی بر ذهنی‌سازی تاثیر داشت. از سویی دیگر، تاثیر مستقیم و معناداری تجارب آسیب‌زا بر ذهنی‌سازی آشکار شده بود اما ذهن آگاهی نتوانست به گونه غیر مستقیم در ارتباط بین تجارب آسیب‌زا با ذهنی‌سازی اثرگذار باشد. محدودیت‌هایی که در این مطالعه وجود دارد این است که روش پژوهش از نوع مطالعات همبستگی بود در نتیجه استنباط رابطه علی قطعی در این مطالعه امکان‌پذیر نیست، از سویی شرکت کنندگان پژوهش را دانشجویان تشکیل می‌دادند

References

- 1- Byrow, Y. (2015). The influence of adult attachment style on social anxiety. A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements of the degree of Doctor of Philosophy Department of Psychology, Macquarie University.
- 2- Nikolić, M. (2020). Social emotions and social cognition in the development of social anxiety disorder. *European Journal of Developmental Psychology*, 1-17. DOI: 10.1080/17405629.2020.1722633.

- 3- Rudaz, M., Ledermann, T., Margraf, J., Becker, E. S., Craske, M.G. (2017). The moderating role of avoidance behavior on anxiety over time: Is there a difference between social anxiety disorder and specific phobia? *PLoS ONE*, 12(7), 1-14, doi.org/10.1371/journal.pone.0180298.
- 4- Stein, D., Lim, C. W., Roest, A., Jonge, P., & etal. (2017). the cross-national epidemiology of social anxiety disorder: Data from the World Mental Health Survey Initiative. *BMC Medicine*, 15(143), 1-21, DOI 10.1186/s12916-017-0889-

- 5- Washburn, D., Wilson, G., Roes, M., Rnic, K., & et al. (2014). Theory of mind in social anxiety disorder, depression, and comorbid conditions. *Journal of Anxiety Disorders*, 37, 71–77. doi.org/10.1016/j.janxdis.2015.11.004.
- 6- Gabalawy, R. E., Cox, B., Clara, I., Mackenzie, C. (2010). Assessing the validity of social anxiety disorder subtypes using a nationally representative sample. *Journal of Anxiety Disorders*, 24, 244–249. doi: 10.1016/j.janxdis.2009.11.003.
- 7- Ohayon, M. M., Schatzberg, A. F. (2010). Social phobia and depression: Prevalence and comorbidity. *Journal of Psychosomatic Research*, 68, 235–243. doi: 10.1016/j.jpsychores. 2009.07.018.
- 8- Ballespí, S., Vives, J., Sharp, C., Tobar, A., Barrantes-Vidal, N. (2019). Hypermentalizing in Social Anxiety: Evidence for a Context-Dependent Relationship. *Front. Psychol*, 10(15), 1-11. doi: 10.3389/fpsyg.2019.01501.
- 9- Steinmair, D., Richter, F., Löffler-Stastka, H. (2020). Relationship between Mentalizing and Working Conditions in Health Care. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 1-14. doi:10.3390/ijerph17072420.
- 10- Bateman, A., & Fonagy, P. (2016). *Mentalization-Based Treatment for Personality Disorders: A Practical Guide*. First Edition, Oxford University Press.
- 11- Sklyarov, O. (2020). The Impact of Adverse Childhood Experiences on Attachment and Mentalization in Sex Offenders. degree of Doctor of Psychology in Clinical Psychology. George Fox University.
- 12- Nazzaro, M. P., Boldrini, T., Tanzilli, A., Muzi, L., & et al. (2017). “Does reflective functioning mediate the relationship between attachment and personality?” *Psychiatry Research*, 256, 169–175. doi: 10.1016/j.psychres.2017.06.045
- 13- Samson, A. C., Lackner, H. K., Weiss, E. M., & Papousek, I. (2012). Perception of other people’s mental states affects humor in social anxiety. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 43, 625–631. doi.org/10.1016/j.jbtep.2011.08.007
- 14- Agostini, A., Scaiola, E., Belluzzi, A., Campieri, M. (2019). Attachment and Mentalizing Abilities in Patients with Inflammatory Bowel Disease. *Gastroenterology Research and Practice*, 16, 1-8. doi.org/10.1155/2019/7847123
- 15- Kay, S. (2018). The Relationship among Reflective Functioning, History of Childhood Trauma, and Symptoms of Depersonalization and Childhood Trauma, and Symptoms of Depersonalization. degree of Doctor of Philosophy, The City University of New York.
- 16- Weir, S. (2018). mentalization and mindfulness two related constructs in theory and practice. Degree Doctor of Psychology, Biola University.
- 17- Redondo, I., & Luyten, P. (2018). The mediating role of mentalizing between Attachment and eating disorders. *Summer*, 82(3), 202-225. doi: 10.1521/bumc.2018.82.3.202.
- 18- Bateman, A., & Fonagy, P. (2012). *Handbook of mentalizing in mental health practice*. Washington, DC: American Psychiatric Publishing.
- 19- Byrow, Y. (2015). The influence of adult attachment style on social anxiety. A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements of the degree of Doctor of Philosophy Department of Psychology, Macquarie University.
- 20- Hayden, M., Müllauer, P., Gaugeler, R., Senft, B., & et al. (2019). Mentalization as Mediator between Adult Attachment and Interpersonal Distress. *Psychopathology*, 30, 65-67. DOI: 10.1159/000496499.
- 21- Clarkin, J. F., Yeomans, F. E., & Kernberg, O. F. (2006). *Psychotherapy for borderline personality: Focusing on object relations* (1st ed.). Arlington: American Psychiatric Publishing.
- 22- Turner, J., Wittkowski, A., Hare, D. J. (2008). The relationship of maternal mentalization and executive functioning to maternal recognition of infant cues and bonding. *British Journal of Psychology*, 99,

- 499-512.
DOI:0.1348/000712608X289971.
- 23- Koenen, K., Roberts, A., Stone, D., Dunn, E. (2010). *the Impact of Early Life Trauma on Health and Disease: the Hidden Epidemic*. Cambridge University Press.
- 24- Fowler, S. (2016). *The Relationship between Traumatic Events And Psychological Symptomatology And The Moderating Role Of Mentalization*. Electronic Theses and Dissertations, Georgia Southern University.
- 25- Irigaray, T. Q., Pacheco, J. B., Grassi-Oliveira, R., Fonseca, R & etal. (2013). Child maltreatment and later cognitive functioning: A systematic review. *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 26(2), 376-387.
doi:10.1590/s010279722013000200018.
- 26- Stein, H., & Allen, J. G. (2007). Mentalizing as a framework for integrating therapeutic exposure and relationship repair in the treatment of a patient with complex posttraumatic psychopathology. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 71(4), 273-290. doi: <http://dx.doi.org/10.1521/bumc.2007.71.4.273>
- 27- Falkenström, F., Solbakken, O. A., Möller, C., & etal. (2014). Reflective functioning, affect consciousness, and mindfulness: Are these different functions?. *Psychoanalytic Psychology*, 31(1), 26-40. DOI: 10.1037/a0034049
- 28- Hayes, S.C., Pistorello, J., Levin, M.E. (2012). Acceptance and commitment therapy as a unified model of behavior change. *Couns Psychol*, 40(7), 976-1002. DOI:10.1177/0011000012460836.
- 29- Johansen, M. S., Karterud, S. W., Normann-Eide, E., Rø, F. G., Kvarstein, E. H., & Wilberg, T. (2018). The Relationship between Reflective Functioning and Affect Consciousness in Patients With Avoidant and Borderline Personality Disorders. *Psychoanalytic Psychology*. 1-14, doi:10.1037/pap0000169
- 30- Woynowski, K. (2015). *Mentalization and Overlapping Constructs: Mindfulness, Empathy, Emotional Intelligence, Psychological Mindedness using exploratory factor analysis*. Degree of Doctor of Psychology, Chicago School.
- 31- Dimitrijevi, A., Hanak, N., Dimitrijevi, A., Marjanovi, Z. (2017). The Mentalization Scale (MentS): A Self-Report Measure for the Assessment of Mentalizing Capacity. *Journal of Personality Assessment*, 1-14. doi:10.1080/00223891.2017.1310730
- 32- Rahmanian, A., Nouri, A, Arizi, H., Rumi, H. (2007). The Relationship between Adult Attachment Style and Nurses' Stress and Job Satisfaction. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 13(2), 148-157
- 33- Ghasemi, R., Mahdi, A., Niko, j. (2014) the validity and reliability of the Persian version of the short form of Freiburg's Awareness Questionnaire. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 14(2). 137-150.
- 34- Mohamadkhani, P., Mohammadi, M., Nazari, M., Salavati, M. (2003) Preparation, validity and reliability of self-report measures of child abuse (CASRS) students in Iran]. *International journal of the Islamic Republic of Iran*, 17(1), 26-38.
- 35- Hölzel, B. K., Carmody, J., Vangel, M., Congleton, C., & etal. (2011). Mindfulness practice leads to increases in regional brain gray matter density. *Psychiatry Research: Neuroimaging*, 191(1), 36-43. doi:10.1016/j.psychresns.2010.08.006.
- 36- Brune, M., Walden, S., Edel, M., & Dimaggio, G. (2016). Mentalization of complex emotions in borderline personality disorder: The impact of parenting and exposure to trauma on the performance in a novel cartoon-based task. *Comprehensive Psychiatry*, 64, 29-37. doi:10.1016/j.comppsy.2015.08.003
- 37- Macintosh, H. B. (2019). *Development Couple Therapy for Complex Trauma: A Manual for Therapists*. Milton Park, Abingdon: Routledge.
- 38- Leigh, J., Anderson, V. (2013). Secure Attachment and Autonomy Orientation May Foster Mindfulness. *Contemporary Buddhism*, 1-29.

- 39- Shaver, P. R., Lavy, S., Saron, C. D., & Mikulincer, M. (2007). Social foundations of the capacity for mindfulness: an attachment perspective. *Psychological Inquiry*, 18(4), 264–271. doi.org/10.1080/10478400701598389
- 40- Stevenson, J., Emerson, L., Millings, A. (2017). The Relationship between Adult Attachment Orientation and Mindfulness: a Systematic Review and Meta-analysis. *Mindfulness*, 8, 1438–1455. DOI 10.1007/s12671-017-0733-y
- 41- Read, D.L., Clark, G.I., Rock, A.J., Coventry, W.L. (2018). Adult attachment and social anxiety: The mediating role of emotion regulation strategies. *PLoS ONE*, 13(12), 1–21. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0207514>
- 42- Garland, E.L., Roberts-Lewis, A. (2013). Differential roles of thought suppression and dispositional mindfulness in posttraumatic stress symptoms and craving. *Addict Behav* 38(2), 1555–62. doi:10.1016/j.a ddbeh.2012.02.004
- 43- Bernstein, A., Tanay, G., Vujanovic, A.A. (2011). Concurrent Relations Between Mindful Attention and Awareness and Psychopathology Among Trauma-Exposed Adults: Preliminary Evidence of Transdiagnostic Resilience. *J Cogn Psychother*, 25(2), 99–113. DOI:10.1891/0889-8391.25.2.99
- 44- Elices, M., Pascual, J., Carmona, C., Martín-Blanco, A., & et al. (2015). Exploring the relation between childhood trauma, temperamental traits and mindfulness in borderline personality disorder. *BMC Psychiatry*, 15, 1-7. DOI 10.1186/s12888-015-0573